

UDENRIGSMINISTERIET

Den 24. november 2005
UDV, j.nr. 400.E.2-0-0.

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 21.-22. november 2005

Ministerens talepapir fra samrådet den 17. november 2005.

1. Opfølgning på EU's handlingsplan vedrørende jordskælv og tsunamier i det Indiske Ocean *(side 2)*
2. EU-Afrika Strategi *(side 3)*
3. EU's nye udviklingspolitik *(side 4)*
4. Orienteringsdebatten om effektiviteten af EU's udviklingsbistand *(side 6)*
5. Aid for Trade *(side 7)*
6. AVS/EU økonomiske partnerskabsaftaler *(side 8)*
7. Årsberetning 2005 om EU's udviklingspolitik og bistand til tredjelande i 2004 *(side 9)*

- **Jeg vil gerne takke udvalget for anmodningen om samråd og vil forelægge de udviklingsrelaterede dagsordenspunkter på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 21. –22. november 2005.**
- **Punkterne vil i morgen blive forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering.**

Punkt 1: Opfølgning på EU's handlingsplan vedrørende jordskælv og tsunamier i det Indiske Ocean

Regeringen hilser opfølgningen på EU's handlingsplan velkommen. Vi støtter en yderligere styrkelse af EU's reaktionskapacitet ved katastrofer i og uden for EU, bl.a. gennem en styrkelse af EU-samarbejdet og EU's samlede indspil inden for en FN-ramme.

Danmark ligger højt blandt vores EU-partnere med hensyn til at opfylde de løfter, vi har givet om humanitær- og genopbygningsbistand.

Fra dansk side lægges afgørende vægt på, at medlemslandene og Kommissionen opfylder de løfter om bistand, som blev givet i forlængelse af katastrofen. Regeringen arbejder for, at formandskabet og Kommissionen aktivt gør en indsats for at fastholde medlemslande på deres bistandstilsagn.

Det er vigtigt, at EU anerkender FN's strategiske rolle i forhold til at styrke arbejdet med katastroforebyggelse. Det gælder såvel arbejdet med etablering af varslingsystemer i det Indiske Ocean som styrkelse af robustheden i lokalsamfund ved naturkatastrofer.

Vi afholder i København i disse dage i samarbejde med FN netop et seminar, der ser på, hvordan vi kan styrke lokalsamfunds robusthed til at imødegå ødelæggende naturkatastrofer.

Punkt 2: Afrika Strategi

På rådsmødet (generelle anliggender og eksterne forbindelser) i maj 2005 og på Det Europæiske Råd i juni 2005 blev det besluttet, at EU skulle formulere en strategi for EU's samlede relationer med Afrika, der skulle danne grundlaget for EU's fremtidige samarbejde med Afrika.

På denne baggrund skal der på det kommende rådsmøde vedtages konklusioner, som redegør for de centrale emner i relation til en samlet Afrika-strategi. Konklusionerne skal bl.a. ses i sammenhæng med en af Kommissionen formuleret Afrika-strategi fra oktober 2005. Den endelige samlede EU-Afrikastrategi forventes vedtaget på Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2005.

Vi arbejder under drøftelserne i Rådet for konklusioner, som lægger op til en bredt baseret og operativ EU-Afrikastrategi. Jeg er glad for at sige, at

udkastet til EU's Afrikastrategi indtil videre har ligget i god tråd med danske mærkesager på området og Danmarks egen Afrikapolitik.

Konklusionerne forholder sig til både udvikling, sikkerhed og menneskerettigheder, gør brug af alle EU's forskellige instrumenter, bidrager til at hjælpe Afrika med at nå 2015 Målene og arbejder på at øge afrikansk ejerskab og ansvar for udviklingsprocessen.

Fra dansk side er vi glade for fokus på samarbejdet med Den afrikanske Union, NEPAD og sub-regionale institutioner i forhold til fred og sikkerhed, fokus på god regeringsførelse og menneskerettigheder, fokus på handel og økonomisk vækst samt inddragelsen af miljø som et tværgående hensyn. Ligeledes er vi glade for fokus på kvinders rolle i forhold til både økonomisk vækst og udvikling og i konfliktsituationer.

Punkt 3: EU's nye udviklingspolitik

EU's nye udviklingspolitik må sammen med EU-Afrika strategien, som jeg lige har nævnt, forventes at blive hovedemnerne for udviklingsministrenes drøftelser.

Til forskel fra den gældende erklæring om udviklingspolitikken, der blev vedtaget i 2000, består udkastet til erklæringen om den nye politik af to dele. En del med generelle målsætninger, principper og værdier for europæisk udviklingsbistand generelt og en anden del specifikt med

politikken for den del af bistanden, der administreres af Kommissionen – altså fællesskabsbistanden.

EU-delen samler i ét politik dokument de værdier og principper for udviklingsbistanden, som vi hen over en lang årrække er blevet enige om i EU. Et udpluk af de væsentligste ting i EU-delen er EU's fokus på fattigdomsbekæmpelse, bæredygtig udvikling og opfyldelse af 2015 målene. Og at EU yder udviklingsbistand med fokus på modtagerlandenes ejerskab og på politisk dialog.

Værdierne fra EU-delen gælder både for EU-landene og for Kommissionen.

Udkastet til Kommissionsdelen fastlægger Kommissionens bistandspolitiske rolle. Kommissionens bistand er, som det er fastlagt i EF traktaten, et supplement til medlemslandenes bistand. Men når det er sagt, har Kommissionen også unikke egenskaber, der gør den særligt egnet til at yde bistand i visse områder eller til visse sektorer. Det gælder f.eks. i fejlslagne stater, hvor Kommissionen tit er til stede som den eneste eller som én ud af meget få donorer. Og det gælder i sektorer som regional integration og handel, hvor Kommissionen kan trække på sine erfaringer fra den europæiske kontekst, eller f.eks. i infrastrukturprogrammer, der kræver så store investeringer, at byrden kun kan løftes af Kommissionen eller af de internationale banker.

Der har i arbejdet med at udforme det udkast, der ligger på bordet nu, især været mange diskussioner om hvad der skal være Kommissionens koordinerende rolle i forhold til den europæiske udviklingsbistand generelt.

Kommissionen har stillet forslag om at udvikle en mere centralistisk ramme for koordinationen og harmoniseringen af den europæiske bistand.

Men fra regeringens side har vi lagt stor vægt på at understrege, at koordination og harmonisering af bistand primært skal foregå lokalt i modtagerlandet med base i modtagerlandets behov, under modtagerlandets ledelse, og med deltagelse af alle de donorer, der er tilstede i det pågældende modtagerland, ikke kun EU-landene.

Det vi har sagt fra regeringens side stemmer overens med anbefalingerne fra de gældende internationale aftaler om koordination og harmonisering.

Vi er tæt på nu at have et udkast, der imødekommer vores synspunkter. Regeringen er indstillet på at give tilslutning til en ny erklæring.

Punkt 4: Orienteringsdebatten om effektiviteten af EU's udviklingsbistand

Det næste gang der vil blive afholdt en orienteringsdebat om EU's eksterne relationer. I år forventes orienteringsdebatten udelukkende at handle om EU's udviklingsbistand og om hvordan den kan gøres mere effektiv.

Det forventes, at en række konkrete koordinationsforslag vil blive drøftet, herunder øget deltagelse i fælles flerårige programmer baseret på modtagerlandenes strategier for fattigdomsbekæmpelse og øget brug af modellen, hvor en donor fungerer som hovedrepræsentant for donorerne på en sektor, mens andre fungerer som sådan på andre sektorer.

Derudover forventer jeg, at spørgsmålet om mere effektiv allokering af bistandsressourcerne ved hjælp af bedre allokerings kriterier vil blive drøftet.

Øget effektivitet af Kommissionens bistand vil nok også blive drøftet, herunder hvordan reformerne af Kommissionens bistandsadministration, der har vist gode resultater indtil nu, kan fortsættes og uddybes.

Endelig forventer jeg at vi kommer til at drøfte, hvordan EU kan styrke sin rolle i mellemindkomstlande. Et forslag om øget samspil mellem udviklingsbistand i form af teknisk assistance og lån forventes drøftet.

Punkt 5: Aid for Trade

Regeringens udgangspunkt i WTO-forhandlingerne er at øget liberalisering af den internationale handel, baseret på gennemskelige og udviklingsvenlige regler, vil være til fordel for alle lande – rige som fattige. I forhold til de fattige landes beskedne andel af den internationale handel vil deres gevinster ved et mere udviklingsvenligt handelsregime være relativt store.

Diskussionspapiret om "Aid for Trade" fra formandskabet som oplæg til rådsmødet den 21.-22. november foreligger nu. Papiret lægger op til et kollektivt tilsagn om at øge EU's samlede handelsrelateret bistand fra ca. 1 mia. \$ i år til 2 mia. \$ om året i 2010. Desuden bedes EU bl.a. bekræfte, at man vil sikre tilstrækkelig og forudsigelig finansiering af en udvidet Integreret Ramme for handelsrelateret bistand.

Fra dansk side støtter vi afgivelse af et sådant kollektivt tilsagn. Samtidigt agter vi at understrege behovet for at bistå de fattigste landes økonomiske omstilling, så de bedre kan drage nytte af en ny WTO-aftale. Her vil jeg dog understrege, at handelsrelateret bistand ikke må anvendes som kompensation for et dårligt Doha-resultat, der ikke er til udviklingslandenes fordel.

Regeringen er indstillet på at medvirke til en betydelig udvidelse af Den integrerede Ramme. Samtidig lægger vi vægt på, at Kommissionen kan kanalisere handelsrelateret bistand gennem multilaterale initiativer som Den integrerede Ramme.

Punkt 6: AVS/EU Økonomiske partnerskabsaftaler

Der er tale om en statusrapport fra Kommissionen om de igangværende forhandlinger mellem EU og seks regionale sammenslutninger af AVS-lande – altså udviklingslande i Afrika, Caribien og Stillehavet.

Forhandlingerne finder sted på basis af Cotonou-aftalen. Aftalerne skal kunne træde i kraft senest den 1. januar 2007.

Det er meningen, at en udtalelse fra Rådet skal kunne bidrage til fremdrift i forhandlingerne. Forhandlingerne er ikke nået særligt langt. Det er der flere grunde til. Bl.a. de mange sammenslutninger af AVS-lande, der i visse tilfælde overlapper de regionale grupper, der forhandles i. AVS-landene er tøvende overfor krav om åbning af deres markeder for EU produkter og fra EU's side er der endnu ikke spillet ud med hvilke forbedrede eksportmuligheder, der skal gives til AVS-landene på EU markedet.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at punktet ikke vil komme på dagsordenen alligevel. Det skyldes, at der ikke har været tid til at drøfte statusrapporten fra Kommissionen i de relevante arbejdsgrupper. Vi vil fra regeringens side arbejde for, at punktet kommer på et nyt møde i Rådet inden udgangen af året.

Punkt 7: Årsberetning 2005 om EU's udviklingspolitik og bistand til tredjelande i 2004

Kommissionens årsberetning om bistanden i 2004 gør status for de strategiske mål og for fremskridtene i reformprocessen. Årsberetningen beskriver også Fællesskabets geografiske og tematiske aktiviteter. I forhold til tidligere årsberetninger er der i år et større fokus på bistandens resultater – især i forhold til at opnå 2015 målene.

Fra regeringens side er vi glade for de fremskridt Kommissionen har gjort mht. et monitorere og evaluere udviklingsbistanden. Især det øgede fokus på bistandens resultater er godt.

Jeg vil gerne tilføje, at vi fra dansk side har taget initiativ til at få spørgsmålet om indfrielse af løfter om bidrag til jordskælvskatastrofen i Pakistan sat på dagsordenen.